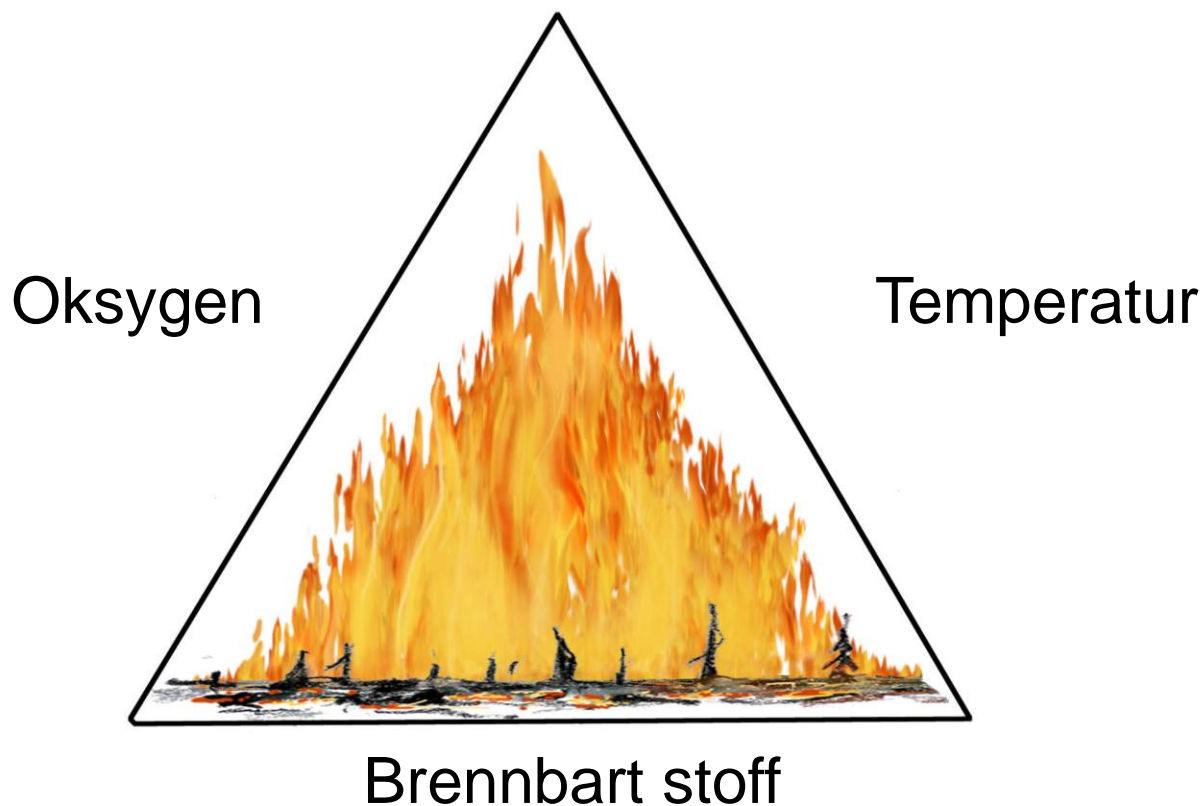

Skogbrann og skogbrannvern *tema*

Skogbrann teori

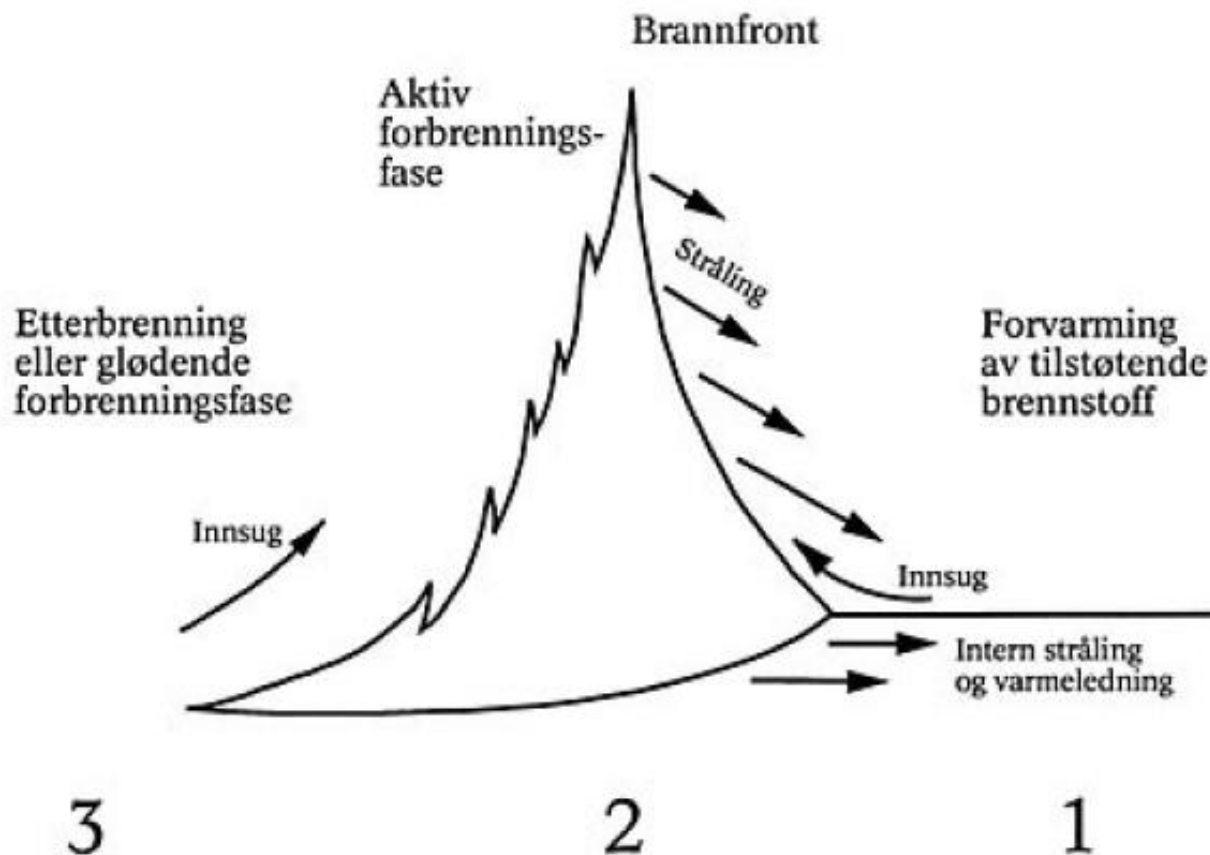

Hva må til for brann?

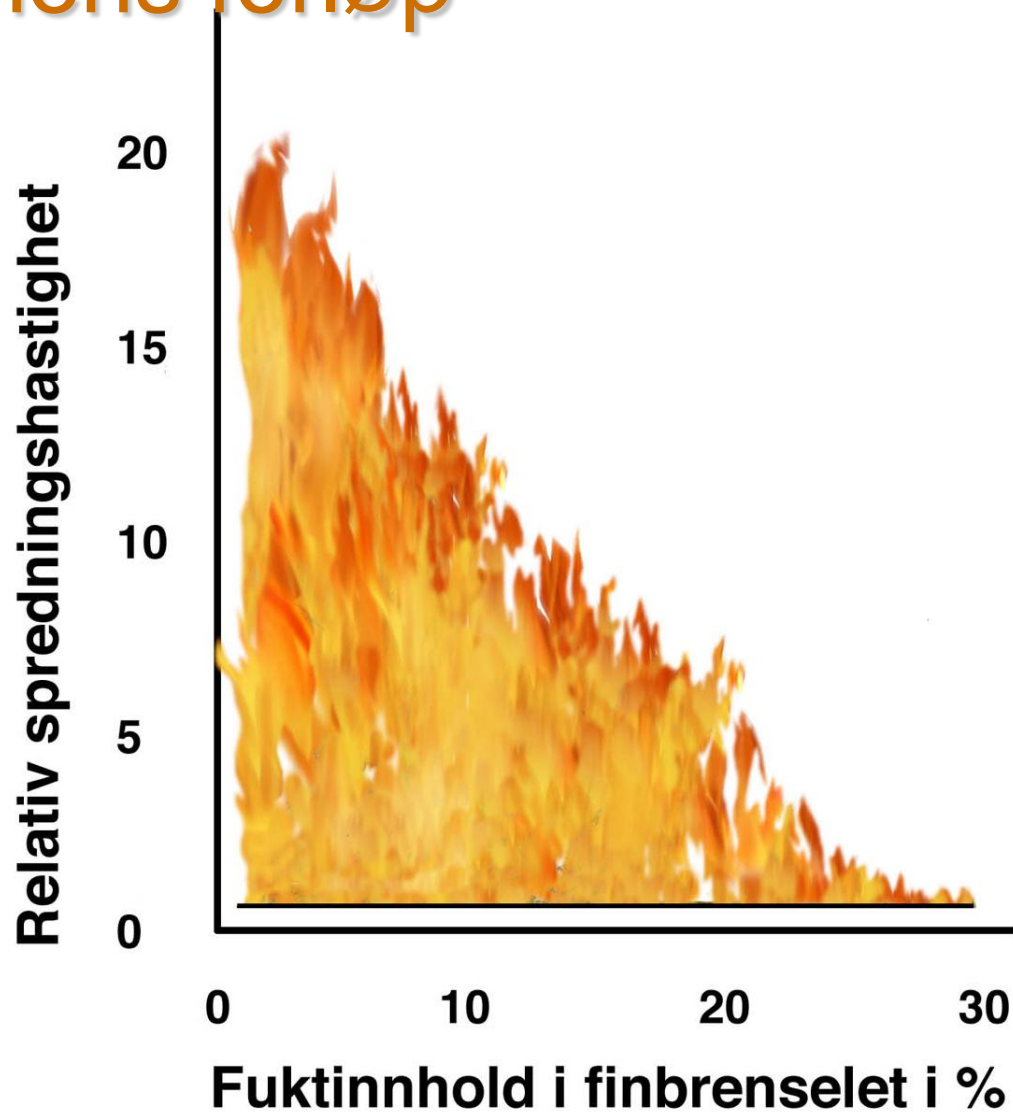

Fjerner du en av delene er brannen slokket.

Brannfront og flammeprofil

Brannens forløp

Typiske ”skogbrannskogen”

Ungskog av furu som vokser på grunnlendt mark i hellende terreng

Brennstoff påvirker brannen

Faktor

Påvirkning

Brennstoff

- **Bestemmer maksimum energi som er tilgjengelig. Dets konsistens kan påvirke lufttilgang, vertikal spredning og horisontal spredning**
- **Størrelsesfordeling påvirker sannsynlighet for første tenning**
- **Kvaer og oljer i brennstoffet kan øke flambarheten eller som høyt mineralinnhold senke den**

Klima påvirker brannen

Faktor	Påvirkning
Generelt klima	<ul style="list-style-type: none"> • Bestemmer vegetasjonens produktivitet og dermed hastighet i akkumulering av brennstoff
Nedbør og fuktighet	<ul style="list-style-type: none"> • Bestemmer fuktighet i brennstoff. Økt vanninnhold kombinert med høy relativ fuktighet senker sannsynligheten for tenning, forbrenningshastighet og dermed spredningshastighet

Vind påvirker brannen

Faktor

Påvirkning

Vind

- Forårsaker tørking av brennstoff. Øker oksygen tilgjengelig for forbrenning
- Forvarmer og tenner brennstoff foran brannens front; kan bidra til spredning av brennstoff gjennom gnistsprang og «fakkelspredning», som igjen kan tenne langt foran fronten
- Endringer i vindretningen kan øke bredden på brannfronten

Topografien påvirker brannen

Faktor

Påvirkning

Topografi

- Forårsaker variasjon i lokalklima og dermed brannens forløp, for eksempel gjennom fuktighet i brennstoff, relativ fuktighet og påvirkning av vind
- Betingelser bedre forvarming av brennstoff og dermed raskere tenning og spredning av branner som brenner oppover åssider
- Utgjør naturlige brannbarrierer. Bestemmer kvalitet og fordeling av brennstoff gjennom utbredelse av plantesamfunn og utvikling av vegetasjon (brennstoff) med forskjellig flambarhet

Skogtype brannrisiko 1

Faktor knyttet til Treslag	Skogbrannrisiko		
	stor	middels	lav
Løvskog			X
Granskog		X	
Furuskog	X		

Skogtype brannrisiko 2

Faktor knyttet til Alder	Skogbrannrisiko		
	stor	middels	lav
Gammel skog			X
Middelalder (oppkvistet)		X	
Ung og yngre skog	X		

Skogtype brannrisiko 3

Faktor knyttet til Skoggrunn	Skogbrannrisiko		
	stor	middels	lav
Dyp skogsjord			X
Middels dyp skogsjord		X	
Grunnlendt mark	X		

Vind

- Vindens styrke og retning har stor betydning på brannens forforløp.
- En stor skogbrann kan påvirke vinden.
- Det er viktig og huske at vinden kan snu.

Vind styrker

Hastighet, m/s	Benevning	Virkninger
0,0 - 0,2	Stille	Røyken stiger rett opp
0,3 - 3,3	Svak vind	Vimpler flagrer, bladene beveger seg
3,4 – 8,0	Bris	Kvister og greiner settes i bevegelse, vimpler strekkes helt ut
8,1 – 14,0	Frisk bris	Større greiner settes i bevegelse, mindre trær settes i bevegelse
14,1 – 24,4	Sterk vind	Store trær svaier, mindre skade på bebyggelse
24,5 – 33,0	Storm	Store skader på vegetasjon og trær blåser ned
33,1 -	Orkan	Store skader på vegetasjon, bebyggelse, infrastruktur og trær blåser ned

Topografi

Ved brann i bratte fjellsider er det viktig å huske på at brent materiale kan falle ned og antenne vegetasjonen nedenfor

Skogbrannfare

Skogbrannfareindeksen er delt i 4 nivåer

- Meget stor skogbrannfare
- Stor skogbrannfare
- Liten skogbrannfare
- Ingen skogbrannfare

Indeks for skogbrannfare	
meget stor fare	> 70
stor fare	40 - 70
fare	20 - 40
liten fare	1 - 20
ingen fare	0

http://met.no/norge_tekstvarsel/skogbrannfare.html

Det er viktig å huske at lokale forhold har stor betydning!!!

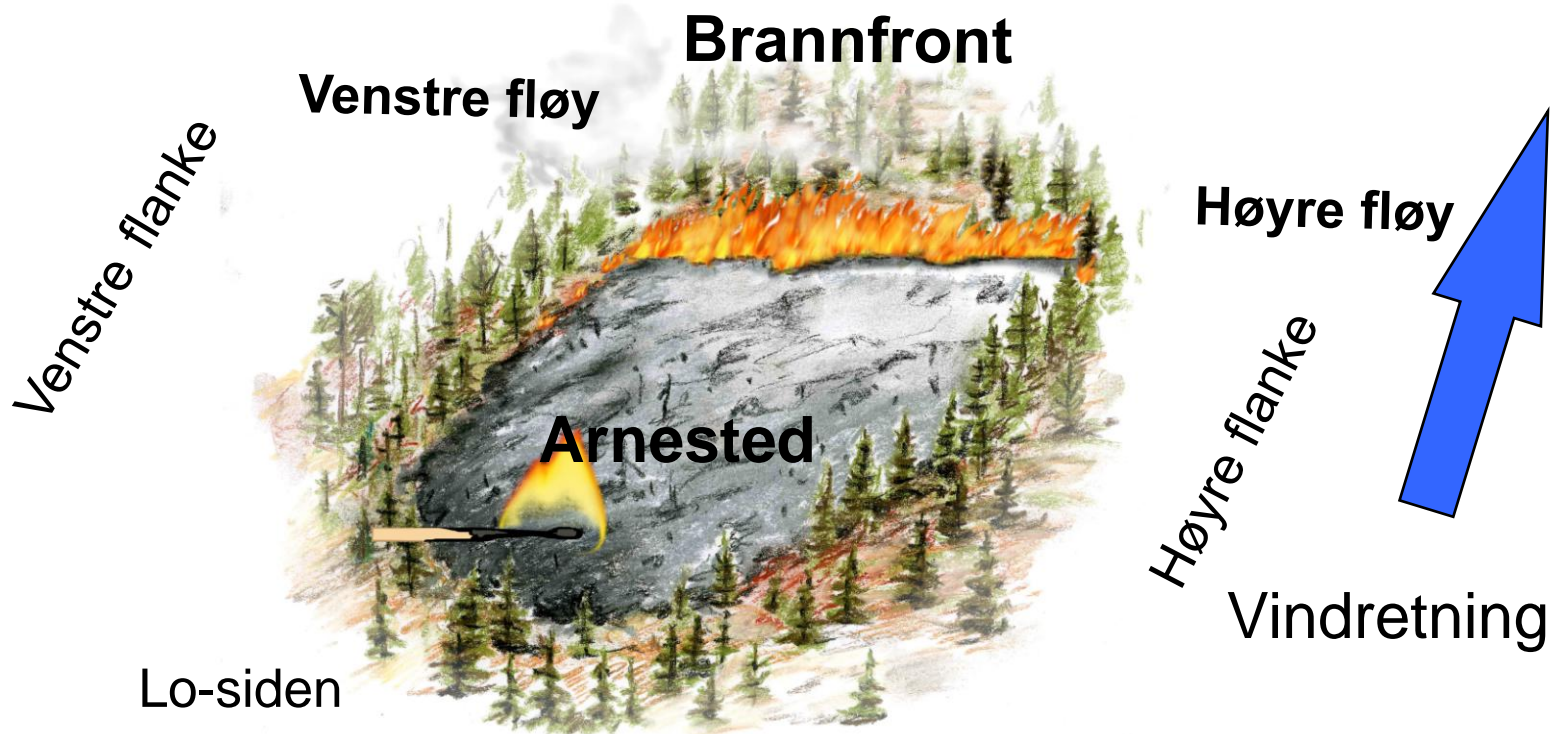
Årsakene til skogbrann

- Naturgitte årsaker
- Næringsvirksomhet
- Fritidssysler i skog
- Brannstiftere

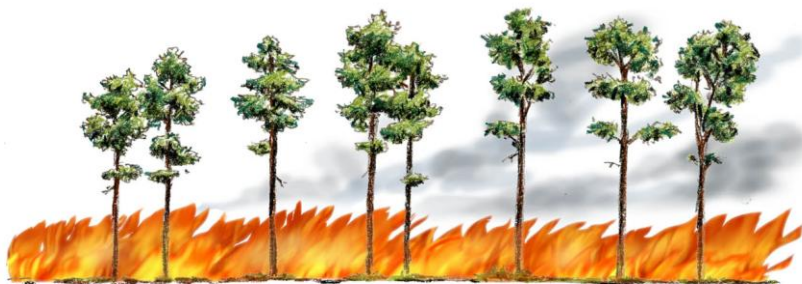
Begreper ved skogbrann

Le-siden

Flyve branner

Typer skogbrann

Lav løpebrann

Normal ildhastighet 9-10 m/min

Høy løpebrann

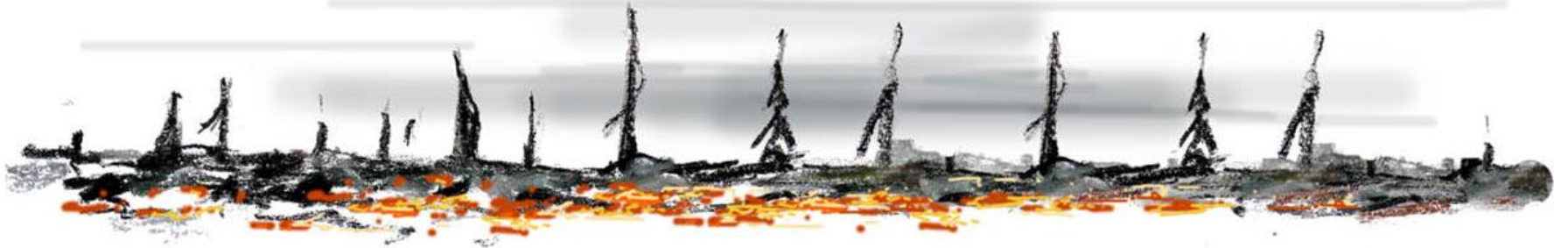
Normal ildhastighet 10-30 m/min

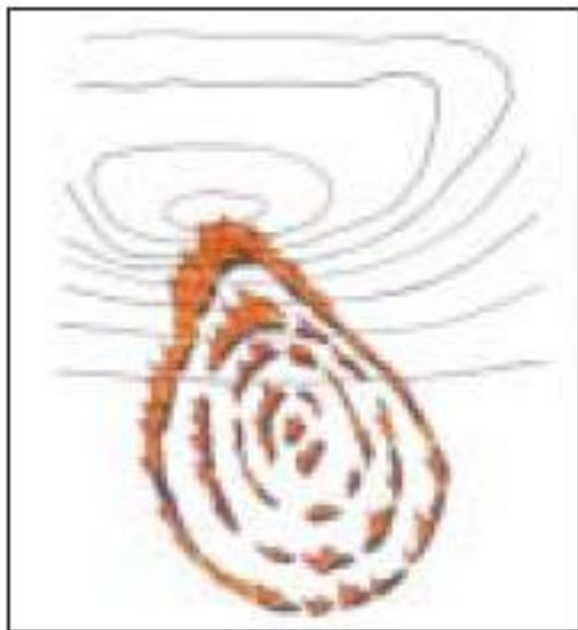
Toppbrann

Normal ildhastighet 30-40 m/min

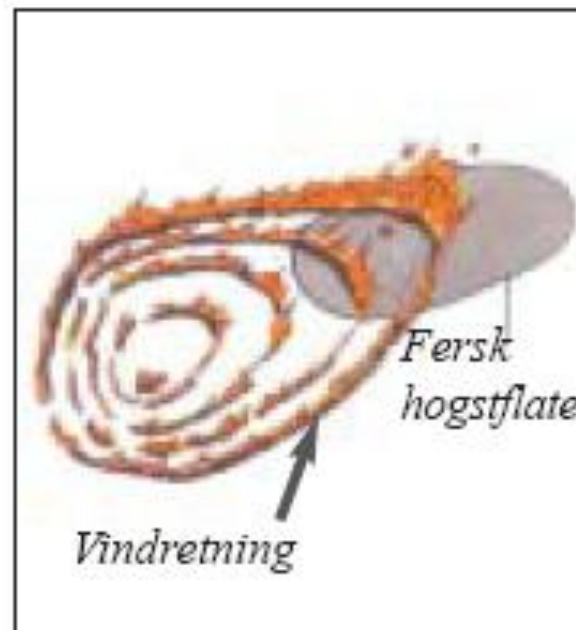
Torvbrann / Jordbrann

Skogbrannens forløp

*Terrengets virkning på
brannforløpet*

*Vindens og varmesugets
virkning på brannforløpet.*

Skogbrannens utvikling

Skogtype

Vind

Topografi

Hvordan oppdage skogbrann

- Personer som oppdager brann
- Ved flyovervåking
- Satellittovervåking

Fly overvåking

flyklubber med 365
dagers beredskap

I tillegg noen klubber
som flyr skogbrannvakt

Fly sesongen er fra 1. mai til 1. september

Flyene er merket med BRANNVAKT under ene vingen

Røykens farge er avslørende

Gråhvit røyk:

- Utvikles i glissen skog hvor det er god tilgang på oksygen, fullstendig forbrenning.

Brunfaget røyk:

- Ansamlinger av mye brennbart materiale og dårlig tilgang på oksygen, ufullstendig forbrenning

Svart røyk:

- Heftig skogbrann med mye ufullstendig forbrente partikler. (stor fare for spredte flygebranner)

EN FELLES UTFORDRING!

NÅR DEN RØDE HANE GALER
TIL SKOGS EN TØRRSOMMER
MED TROPEVARME
OG STIV KULING
KORT SAGT
”SKOGBRANNVÆR”!

etter Gunleik Kaafjeld

Spørsmål

